

“สังขละบุรี เเม่เดล”

รูปแบบความร่วมมือในการพัฒนาข้ามแดน (Cross Border Development)

เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน : ศึกษากรณีการพัฒนาสามไทย-พม่า

โดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นเครื่องมือ

นักศึกษาหลักสูตรบริหารการจิตวิทยา

ฝ่ายอำนวยการรุ่นที่ ๑๑๐

PHOTOGRAPHER : THANES CHOTSUWAT

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

“สังขละบุรี” เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ยาวมากกว่า ๑๗๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๓,๓๔๙.๔ ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๓ ตำบล ๒๐ หมู่บ้าน คือ ตำบลหนองลู ตำบลปรังเผล และตำบลไล่โว่ ซึ่งมีความหลากหลายทางเชื้อชาติของประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ โดยประชากรส่วนใหญ่ประกอบด้วยชนเผ่ากะเหรี่ยง พม่า มอญ และอื่นๆ รวมกันมากถึงร้อยละ ๙๐ ทำให้อำเภอสังขละบุรี มีความหลากหลายทางด้านภาษาและวัฒนธรรม และจากสภาพภูมิประเทศที่มีแนวเขตแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ทำให้มีการอพยพหลบหนีของประชาชนชาวพม่า กะเหรี่ยง มอญ เข้ามาอยู่ในประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย เป็นจำนวนมาก ทั้งที่เข้ามาทำงานใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม รวมทั้งเข้ามาทำสิ่งผิดกฎหมาย อาทิ การตัดไม้ทำลายป่า ทำแร่เถื่อน การค้ายาเสพติด เป็นต้น อันเนื่องจากสาเหตุอัตราค่าแรงงานในประเทศไทยสูงกว่า รวมทั้งมีสวัสดิการและบริการสาธารณะที่ดีกว่าสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้กล่าวถึงแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไว้ในยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสังคม (๕.๒.๒) พัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดนให้มีบทบาทการเป็นประตูเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่พัฒนาต่อเนื่องและพื้นที่ใหม่ในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดน จะต้องคำนึงถึงศักยภาพด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของพื้นที่ มีแผนบูรณาการด้านการบริหารจัดการ และพัฒนาด้านแรงงานเพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ตามกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่างๆ และความสอดคล้องกับแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงระหว่างประเทศตามแผนแม่บทการเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ที่มา : แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙, ๑๓๒)

นอกจากนี้กรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ จึงมีแนวคิดที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ - ๑๐ โดยยังคงยึดหลักการปฏิบัติตาม “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วนทุกระดับ มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ขณะเดียวกันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ

จากสภาพในปัจจุบันของอำเภอสังขละบุรี แสดงให้เห็นอย่าง

ชัดเจนในความไม่พร้อมในการพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื่องจากขาดการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนที่ต้องบูรณาการทั้งในส่วนของประเทศไทย และในส่วนที่จะพัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงไปสู่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องมีการขับเคลื่อนให้มีการดำเนินงานตามแผนแม่บทด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน โดยใช้ประโยชน์สูงสุดจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งประเทศสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามกฎบัตรอาเซียน อันส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ

การดำเนินชีวิตของประชาชน การพัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงชายแดนจึงควรที่จะคำนึงถึงการร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายอย่างแท้จริงในการที่จะพัฒนาไปด้วยกันอย่างยั่งยืนและมีความเท่าเทียมเสมอภาคกันซึ่งสอดคล้องตามกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หมวดที่ ๑ ข้อ ๑ ความมุ่งประสงค์ (๖) “เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาภายในอาเซียนโดยผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความร่วมมือ การพัฒนาข้ามแดน (CDB : Cross Border Development)”

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้มอบหมายให้สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง โดยคณะนักศึกษาลำดับการปฏิบัติการจิตวิทยาฝ่ายอำนวยการ รุ่นที่ ๑๑๐ ทำการศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบความร่วมมือพัฒนา

ข้ามแดนเพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน : ศึกษากรณีการพัฒนาความร่วมมือไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นเครื่องมือบริเวณพื้นที่ชายแดน อำเภอสังขละบุรีและอำเภอพญาทองสุข ซึ่งเป็นพื้นที่เขตติดต่อชายแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ **ประการแรก** รูปแบบ (Model) ความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนเพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน ระหว่างอำเภอสังขละบุรีและอำเภอพญาทองสุข เพื่อใช้เป็นรูปแบบในการพัฒนาข้ามแดนในเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ และสามารถขยายผลให้

กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดสรรงบประมาณ และดำเนินโครงการตามแนวทางที่ได้เสนอไว้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดนแบบมีสมดุล บนพื้นฐานของการสร้างผลประโยชน์ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน และความไว้วางใจระหว่างกัน และสามารถนำไปปรับใช้กับเมืองชายแดนอื่นๆ ได้ **ประการที่สอง** แนวทางการปฏิบัติการจิตวิทยาการรณรงค์ความร่วมมือในบริเวณชายแดน ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาข้ามแดน

กับประเทศเพื่อนบ้านและสร้างให้เกิดการเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาด้านสังคม วัฒนธรรม ชุมชน กฎหมาย สาธารณสุข เจตคติของชาวไทยและชาวพม่า ในอำเภอสังขละบุรี

๒. เพื่อให้ได้แนวทางและรูปแบบความร่วมมือพัฒนาข้ามแดนเพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน : ศึกษากรณีการพัฒนาความร่วมมือไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นเครื่องมือของอำเภอสังขละบุรีและอำเภอพญาทองสุข

คำถามการวิจัย

กระบวนการจัดทำรูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนอย่างไร

๑. ความต้องการของประชาชนไทย-ประชาชนพม่า-ภาครัฐบาลไทย-ภาครัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ คืออะไร

๒. สภาพแวดล้อมของลัทธิขงจื๊อ เป็นอย่างไร

๓. กรอบของกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หมวดที่ ๑ ข้อ ๑ ความมุ่งประสงค์ (๖) เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาภายในอาเซียนโดยผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความร่วมมือ (CDB : Cross Border Development) คืออะไร

๔. กรอบแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยึดกรอบแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” คืออะไร

๕. วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ในการสร้างความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดน ไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่อำเภอสังขละบุรี และอำเภอพญาทองสุข คืออะไร

๖. กำหนดรูปแบบ (Model) ความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์อย่างไร

๗. ตรวจสอบรูปแบบ (Model) ความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์อย่างไร

๘. รูปแบบ (Model) ความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์เป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

๑. ระยะเวลา ๓ เดือน ระหว่างกุมภาพันธ์ - เมษายน ๒๕๕๕

๒. การวิจัยครั้งนี้มุ่งออกแบบ รูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ อำเภอสังขละบุรี มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน ในกรอบของกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หมวดที่ ๑ ข้อ ๑ ความมุ่งประสงค์ (๖) เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาภายในอาเซียนโดยผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

๑. สร้างองค์ความรู้ในเรื่องการจัดรูปแบบการพัฒนาข้ามแดน โดยใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และองค์ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ชุมชนภาคประชาชนและภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาข้ามแดน เข้าใจและได้เรียนรู้ในเรื่องการพัฒนาข้ามแดน และมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนการพัฒนาข้ามแดนด้วยตนเอง เรียนรู้จุดแข็งของทรัพยากร รับรู้ข้อมูลที่ชุมชนต้องการ แก้ไขจุดอ่อนของชุมชนด้วยตนเอง

๒. ได้รูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยมุ่งสู่การเป็นประชาคมอาเซียนโดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นเครื่องมือ

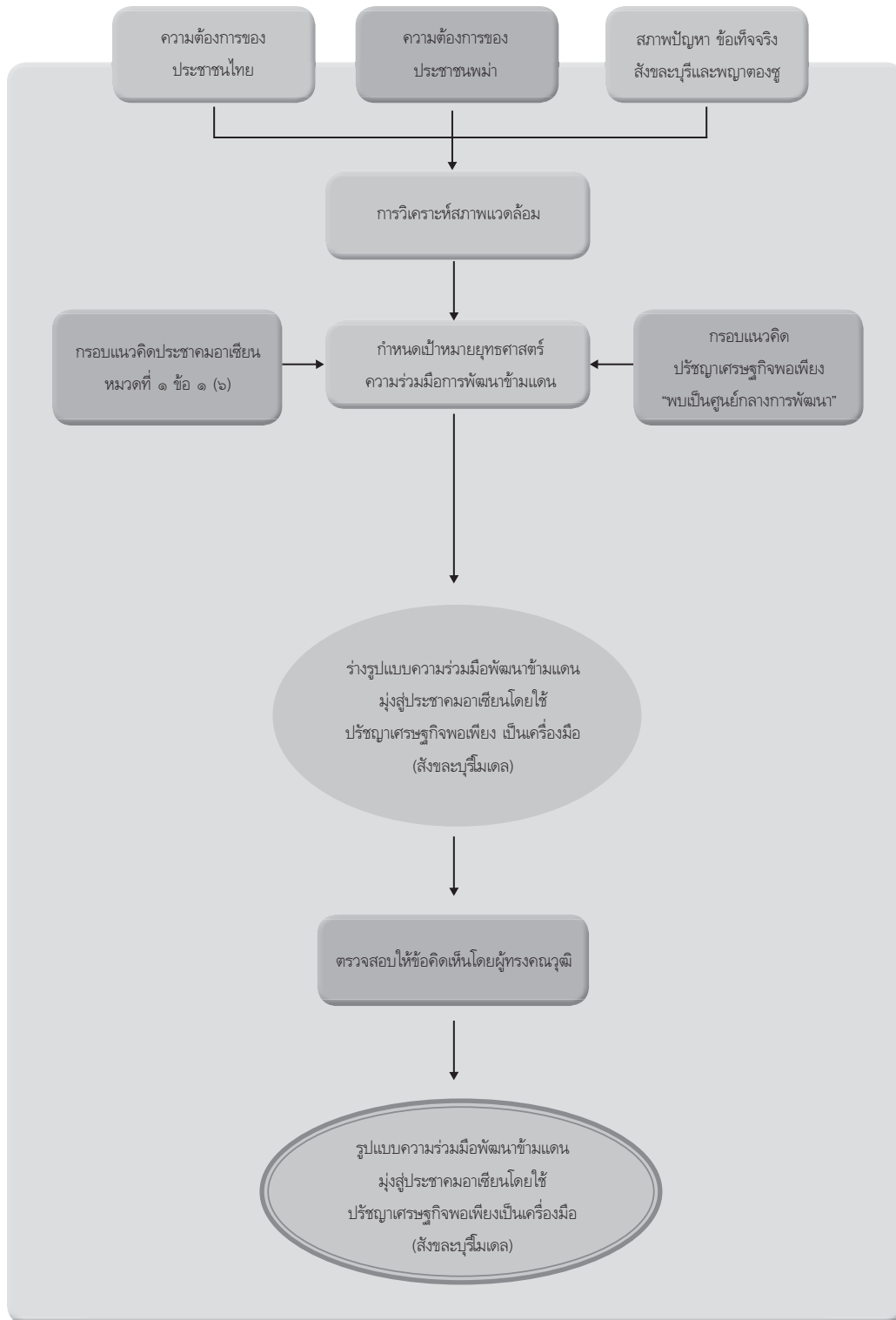
๓. งานวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นต้นแบบในการจัดทำรูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนสำหรับเมืองชายแดนในพื้นที่อื่นๆ ได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ สภาพทั่วไปของอำเภอสังขละบุรี สภาพทั่วไปของอำเภอพญาทองสุข แนวคิดประชาคมอาเซียน และแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดและทฤษฎีรูปแบบการร่วมมือ (Structural Model Of Collaboration) รูปแบบการพัฒนาชายแดนในประเทศไทย

กรอบความคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ค้นหาความต้องการของประชาชนไทย ประชาชนเมียนมาร์ ภาครัฐบาลไทย ภาครัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ จากนั้นวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สภาพปัญหา ทบทวนยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ ในกรอบกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หมวดที่ ๑ ข้อ ๑ ความมุ่งประสงค์ (๖) เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาภายใน โดยผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดน (CDB: Cross Border Development) ทบทวนกรอบแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยึดกรอบแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการ กำหนดร่างรูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือ (สังขละบุรีโมเดล) ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ใน ๓ มุมมองคือ ๑) มุมมองทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ๒) มุมมองทางด้านเศรษฐกิจ และ ๓) มุมมองทางด้านความมั่นคง และนำร่างรูปแบบความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือ (สังขละบุรีโมเดล) ไปทำการตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบ เพื่อให้รูปแบบความร่วมมือการพัฒนาชายแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (สังขละบุรีโมเดล) สามารถนำไปใช้ได้จริง

ประชากร แบ่งประชากรเป็น ๔ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มคณะทำงานยกร่างรูปแบบการร่วมมือพัฒนาข้ามแดนไทย-พม่า (สังขละบุรีโมเดล) นักศึกษาหลักสูตรปฏิบัติการจิตวิทยาอำนวยการ จำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วย

๑.๑ หน่วยงานภาคราชการ จำนวน ๔ คน

๑.๒ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๓ คน

๑.๓ หน่วยงานภาคเอกชน จำนวน ๓ คน

๒. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ๓ คน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติดังนี้

จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

มีประสบการณ์ในการบริหารราชการ ดำเนินงานของรัฐ อย่างน้อย ๕ ปี

มีตำแหน่งในระดับผู้บริหาร ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการฝ่าย

๓. ประชาชนชาวไทยในอำเภอสังขละบุรี

๔. ประชาชนชาวพม่าในอำเภอสังขละบุรี และพญาทองชู

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มประชากร ในข้อ ๓ และ ๔ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกประชาชนชาวไทยในอำเภอสังขละบุรี กลุ่มที่สองประชาชนชาวพม่าในอำเภอสังขละบุรี ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างโดยเจาะจงคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, ๒๕๔๑) เพื่อให้ได้ตัวอย่างอันเป็นตัวแทนของประชากร โดยกำหนดหลักเกณฑ์ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชาชนชาวไทยในอำเภอสังขละบุรี มีคุณสมบัติดังนี้

เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก ๓ อำเภอ ปรางค์, หนองลู, ไล้โว่ จำนวน ๒๐๗ ตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างตัวแทนจากภาคส่วนต่างๆ ในอำเภอ ทั้งในส่วนราชการและเอกชน ประมาณ ๓๐ คน เพื่อดำเนินการจัดทำ Focus Group

กลุ่มตัวอย่างประชาชนชาวพม่า มีคุณสมบัติดังนี้ เป็นประชาชนชาวพม่า จำนวน ๔๐๐ ตัวอย่าง ที่มีพื้นที่อาศัยบริเวณชายแดนอำเภอสังขละบุรีและพญาทองชู

กลุ่มตัวอย่างนักธุรกิจในพื้นที่อำเภอพญาทองชู จำนวน ๓ คน จากการรวมกลุ่มพัฒนาท้องถิ่นทั้ง ๑๑ คน (กลุ่มพัฒนาท้องถิ่นตั้งขึ้นจากการรวมกลุ่มนักธุรกิจในพื้นที่อำเภอพญาทองชูประมาณ ๑๐๐ คน มีความสำคัญต่อการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่) เพื่อ

ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มตัวอย่าง ผู้นำศาสนา จำนวน ๑ ท่าน เจ้าอาวาสวัดท่ามะเขวน ซึ่งเป็นวัดกะเหรี่ยงที่ใหญ่ที่สุด สัมภาษณ์ถึงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนพม่าในฝั่ง อำเภอพญาทอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. แบบสอบถาม

๒. แบบสัมภาษณ์ การตั้งคำถาม ในการจัดทำโฟกัสกรุ๊ป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

๑.๑ เตรียมแบบสอบถามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชาชนชาวไทยและชาวพม่า ในอำเภอสังขละบุรี และพญาทอง ใช้เวลาดำเนินการในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๑.๒ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยคณะนักศึกษาปฏิบัติการจิตวิทยาฝ่ายอำนวยการรุ่นที่ ๑๑๐ จำนวน ๗๓ คน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มประชาชนไทย กลุ่มประชาชนพม่า และกลุ่มเยาวชนในสังขละบุรี และพญาทอง และนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบข้อมูล ใช้เวลาในการดำเนินการในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๕

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก Focus Group

๒.๑ ทำบันทึกเชิญประชุม ให้ผู้ให้ข้อมูลผู้ร่วมสนทนา เพื่อให้ข้อมูลหรือข้อคิดเห็นต่างๆ ในประเด็นข้อสัมภาษณ์และสนทนา พร้อมหนังสือยืนยันตอบรับ

๒.๒ จัดหาผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) จะต้องเป็นผู้ที่พูดและฟังภาษาท้องถิ่นได้ เป็นผู้ที่มีความรู้ดี สุภาพ อ่อนน้อม และมีมนุษยสัมพันธ์ดี

๒.๓ จัดหาผู้จดบันทึกการสนทนา (Notetaker) จะต้องรู้วิธีว่าทำอะไรจึงจะจดบันทึกได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔ จัดบันทึกและทำรายงานข้อเสนอข้อคิดเห็น อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

๑. สภาวะแวดล้อม (ประชาชน)

๑.๑ ประชาชนไทยในอำเภอสังขละบุรี ประกอบด้วย

ด้วยหลายเชื้อชาติเช่น ไทย มอญ กะเหรี่ยง โดยส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อชาติกะเหรี่ยง ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นิยมสื่อสารด้วยภาษาท้องถิ่น

๑.๒ ประชาชนชาวพม่า ในอำเภอพญาทอง มีรายได้น้อย มีที่ดินไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ประกอบด้วย ๒ เชื้อชาติหลัก คือ มอญและกะเหรี่ยง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ยังขาดความรู้ในการผลิตและแปรรูปสินค้าทางการเกษตร

๒. ความต้องการของประชาชนทั้งสองประเทศ

๒.๑ ต้องการคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒.๒ ต้องการรักษาวินัยชีวิต และอัตลักษณ์ของตนเองและชุมชน

๒.๓ ต้องการให้เปิดด่านถาวร

๒.๔ ต้องการโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะเส้นทางคมนาคม

๒.๕ ต้องการฝึกทักษะอาชีพเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่ต้องเข้าไปทำงานในเมือง

๓. ความเข้าใจในเรื่องประชาคมอาเซียนและเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนทั้งสองประเทศ

๓.๑ รับทราบแต่ไม่เข้าใจในรายละเอียด

๓.๒ เชื่อว่าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น

๓.๓ เชื่อว่าการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น

๓.๔ ไม่เข้าใจว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียงรวมถึงการเกษตรด้วย

กลไกการสื่อสารที่คณะผู้วิจัยจะสร้างความรู้ที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนความร่วมมือการพัฒนาข้ามแดน

๑. กลไกการสื่อสารความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

๑.๑ จัดทำการณรงค์ปฏิบัติการจิตวิทยา
๑.๒ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ซึ่งประกอบด้วย

๑.๒.๑ จัดบอร์ดนิทรรศการพร้อมป้าย
รณรงค์

๑.๒.๒ จัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับ
ประชาคมอาเซียน

๑.๒.๓ จัดขบวนพาเหรด

๒. กลไกการสื่อสารความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ประกอบด้วย

๒.๑.๑ จัดบอร์ดนิทรรศการพร้อมป้าย
รณรงค์

๒.๑.๒ จัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับ
ปรัชญาพอเพียง

๒.๒ จัดทำแปลงผักสาธิต

๒.๓ จัดการให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน เพื่อนำ
ไปเผยแพร่

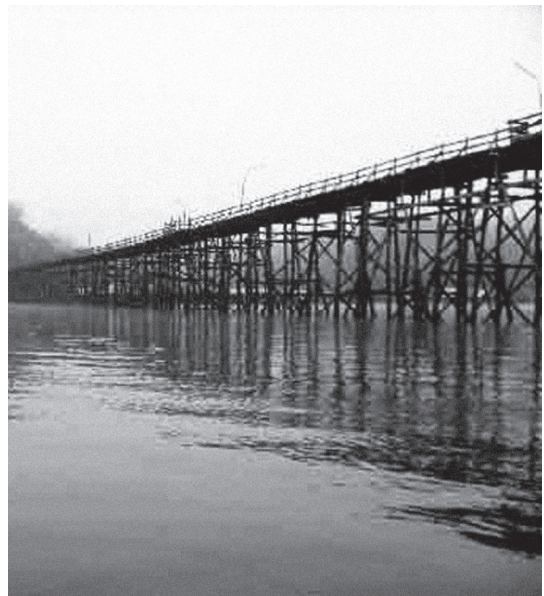
๒.๔ จัดหลักสูตรการให้ความรู้เรื่องการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงเบื้องต้นแก่ประชาชนอำเภอพญา
ทองชู

การจัดทำรูปแบบ (Model) ความร่วมมือพัฒนาข้ามแดน
เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน

๑. การค้นหารูปแบบ (Model)

การศึกษาความต้องการ สภาพปัญหา “แสงจุด
ร่วม ส่องจุดต่าง” นำความเหมือนกันในด้านวิถีชีวิต
วัฒนธรรม มาสร้างความร่วมมือ กำหนดวิสัยทัศน์
ยุทธศาสตร์ให้ความต่างในแต่ละด้านให้เท่าเทียมกัน
แสวงผลประโยชน์ร่วมกัน สร้างความไว้วางใจเชื่อมั่น
นำเข้าสู่ข้อตกลงความร่วมมือพัฒนาข้ามแดน

๒. สังเคราะห์โมเดล

รูปแบบความร่วมมือพัฒนาข้ามแดนไทย-พม่า (สังขละบุรีโมเดล) วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์

วิสัยทัศน์สังขละบุรีโมเดล	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
“วิถีชีวิตวัฒนธรรม นำความร่วมมือมุ่งสู่อาเซียน พัฒนาชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง”	มุมมองทางด้านสังคมและวัฒนธรรม การสร้างเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมและสังคม การแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างสังขละบุรี และพญาทองซู มุมมองทางด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของสังขละบุรี ในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ด้านองค์ความรู้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนทั้งสังขละบุรีและพญาทองซู มุมมองด้านความมั่นคง การส่งเสริมความร่วมมือแบบหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาการค้าข้ามแดนระหว่างสังขละบุรีและพญาทองซู	๑. เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี สร้างความไว้วางใจระหว่างกัน ๒. ส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป ๓. ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ให้แก่ชุมชน ๑. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาค้าขายยากจน ๒. ประชาชนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ๓. เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนมีการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีคุณธรรมและจริยธรรม ๔. ประชาชนมีความพร้อมต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๑. พัฒนาและยกระดับการค้าข้ามแดน ระหว่าง อำเภอสังขละบุรีและอำเภอพญาทองซูให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร ๒. เพิ่มมูลค่าการส่งออกการค้า การท่องเที่ยว การลงทุนบริเวณด้านพระเจดีย์สามองค์และพญาทองซู ๓. สร้างความไว้วางใจระหว่างไทยกับพม่า	๑.๑ การส่งเสริมการเป็นเมืองคู่แฝดในเชิงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมร่วมกัน ๑.๒ การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สามประสบ ๑.๓ การจัดตั้งสภาวัฒนธรรมสังขละบุรี ๑.๔ การจัดทำประเพณีทอดผ้าป่าสามัคคีระหว่างสังขละบุรี - พญาทองซู ๒.๑ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านพระเจดีย์ เป็นศูนย์การเรียนรู้ประชาคมอาเซียนและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒.๒ สร้างเครือข่ายอาสาสมัครเผยแพร่ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน ๒.๓ จัดตั้งตลาดเจดีย์สามองค์ เป็นศูนย์กระจายสินค้าเกษตรและหัตถกรรม ๒.๔ ส่งเสริมให้สังขละบุรีเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ๒.๕ จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ๓.๑ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชนและภาคประชาสังคมในการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ร่วมกันของสังขละบุรีและพญาทองซู ๓.๒ จัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ให้มีความพร้อมต่อการเผชิญสถานการณ์และปัญหา ๓.๓ พัฒนาระบบการคมนาคม การขนส่งให้มีความสะดวกเพื่อรองรับการค้าข้ามแดน

ข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยเพื่อให้เกิดประโยชน์กับสังฆะบุรีและพญาทองซู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะประเด็นที่เกี่ยวกับรูปแบบความร่วมมือพัฒนาข้ามแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน โดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือ (สังฆะบุรีโมเดล) ในการทำวิจัย ดังนี้

๑. ควรมีการติดตามและประเมินผล รูปแบบสังฆะบุรีโมเดลไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
๒. ควรมีการบูรณาการเชิงนโยบายและการปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปแบบสังฆะบุรีโมเดล เพื่อมิให้มีการซ้ำซ้อนของโครงการที่ปฏิบัติงาน

๓. จัดตั้งนิติบุคคลที่ไม่แสวงหากำไร เพื่อบริหารโครงการพิพิธภัณฑสถานประสบ ตลาดเจดีย์สามองค์ และศูนย์การเรียนรู้ด้านเจดีย์สามองค์ เนื่องจากทั้ง ๓ กิจกรรมนี้สามารถส่งเสริมซึ่งกันและกัน จึงควรมีการรวมศูนย์การบริหารเพื่อให้เป็นไปในทิศทาง

เดียวกัน และสามารถสนับสนุนด้านการเงินซึ่งกันและกันได้ (ศูนย์การเรียนรู้การจัดการสอนฟรีโดยอาศัยการสนับสนุนของตลาดฯ)

๔. เพื่อให้เกิดความไว้วางใจของทั้ง ๒ ฝ่าย ควรให้ภาคเอกชนเป็นผู้นำในการพัฒนาข้ามแดน และพัฒนาเป็นข้อตกลงเบื้องต้น นำสู่ความร่วมมือเปิดด่านชายแดนถาวร

๕. เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถสนับสนุนด้านการเงินซึ่งกันและกันได้ (ศูนย์การเรียนรู้การจัดการสอนฟรีโดยอาศัยการสนับสนุนของตลาดฯ)

๖. เพื่อให้เกิดความไว้วางใจของทั้งสองฝ่าย ควรให้ภาคเอกชนเป็นผู้นำและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาข้ามแดนและพัฒนาเป็นข้อตกลงเบื้องต้น นำสู่ความร่วมมือเปิดด่านชายแดนอย่างถาวร

